

UNIVERZITA PARDUBICE

Filozofická fakulta

Drogová problematika v Jihlavě

Eva Novotná

Bakalářská práce

2010

PROHLÁŠENÍ:

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladu, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích, 10. 5. 2010

Eva Novotná

Poděkování:

Ráda bych na tomto místě poděkovala především PhDr. Janě Jetmarové, Ph.D. za odbornou pomoc, vstřícnost, podporu a cenné rady, které mi poskytla během konzultací této práce. Dále bych chtěla poděkovat vedoucímu své práce Mgr. Tomáši Samkovi, M. A.

Abstrakt

Cílem této práce je zjistit, jaká je současná drogová situace v Jihlavě. Autorka práce se zaměřuje na zmapování drogové scény v Jihlavě. Hlavní důraz je kladen na popsání pervitinu a marihuany.

Klíčová slova

Drogy, pervitin, marihuana, Jihlava

Abstrakt

The aim of this thesis is, what is a actual drug situation in Jihlava. The work deals with charting drug scene in Jihlava. The main accent is on describing methamphetamine and cannabis.

Key words

Drugs, methamphetamine, cannabis, Jihlava

Obsah

Úvod.....	9
1 Úvod do obecné problematiky zneužívání drog	12
1.1 Dělení drog.....	13
1.1.1 Dělení podle vzniku.....	13
1.1.2 Dělení podle typu působení a chemického složení.....	14
1.1.3 Dělení podle společenské nebezpečnosti	14
1.2 Marihuana.....	15
1.2.1 Historie.....	15
1.2.2 Nejstarší písemné doklady	16
1.2.3 Moderní historie (Miovský, 2008)	18
1.2.4 Způsoby užívání marihuany.....	20
1.2.5 Účinky.....	20
1.2.6 Zdravotní rizika	21
1.2.7 Mýty a fakta (Zimmerová, Morgan, 2003)	22
1.3 Pervitin.....	24
1.3.1 Historie.....	24
1.3.2 Způsob a užívání	25
1.3.3 Účinky.....	25
1.3.4 Zdravotní rizika	26
1.3.5 Právní předpisy	27
1.3.6 Výroba pervitinu	27
2 Současný drogový stav v Jihlavě	28
2.1 Jihlava	28
2.2 Zmapování Jihlavy	29
2.3 Místa, kde se drogově závislí scházejí.....	37
2.3.1 Areál „Heulos“	37
2.3.2 Helenín	37
2.3.3 Park „ Na Keťásku“	37
2.3.4 Bary, hospody, herny	37
2.4 Místa, kde drogově závislým mohou pomoci.....	38
2.4.1 K – centra	38

2.4.2	Vrak bar	39
2.4.3	Drogová poradna Dixi	39
2.4.4	Psychiatrická léčebna v Jihlavě	39
3	Metodologie	41
	Závěr	44
	Použité zdroje:	46
	Seznam tabulek	48

Úvod

Jak jistě víme, užívání drog jsou jedním z vážných globálních problémů lidstva. Neustále narůstá počet lidí, kteří jsou závislí na drogách, a také se snižuje věk těch, kteří s drogami přichází do kontaktu a začínají s nimi experimentovat. Drogy se stávají dostupnějšími a jsou stále diskutovanějším problémem, který zoufale volá po svém řešení.

V první řadě je důležité si vůbec uvědomit, co pojem droga znamená. Tento pojem má spoustu definicí a významů. Nejvíce užívanou a známou definicí je, že droga je látka, která nějakým způsobem stimuluje psychický nebo fyzický stav člověka. Jako další definici můžeme uvést např.: Drogy se dají definovat jako omamné látky, které mění stav člověka různými způsoby. Člověk si může vypěstovat návyk buď psychický, nebo fyzický a stává se z něho toxikoman. Je důležité si též uvědomit rozdělení drog, z něhož základní dělení je na drogy legální a nelegální. Mnoho lidí se mylně domnívá, že s každou drogou je spojena závislost. Ale pro člověka může být drogou nějaká činnost, látka či zvyk, na kterém je člověk závislý, aniž by si to sám uvědomoval. Drogou pro člověka může být hudba, studiu či auta. Já osobně používám pojem droga v asociacích, které se nijak neslučují s návykovými látkami. Spíše jsou spojené s nějakou činností či s věcmi hmotného charakteru.

Základní literaturou byly vědecké knihy, jejichž autoři byli především Nešpor, Miovský, Kalina. Z toho proto tušíme, že práce se bude týkat drog s negativními účinky na lidstvo, já se zaměřím na nelegální drogy.

Například Karel Nešpor pod pojmem droga uvádí: droga je vlastně každá látka, ať přírodní nebo syntetická (umělá), která poté, co ji konzument užije (vdechováním, nitrožilně, ústy či vstřebáním přes sliznice), vyvolá fyziologické změny v organismu konzumenta (např. zvýšení krevního tlaku, změna zornic v oku atd.), psychické změny ve vědomí, prožívání (např. halucinace, pocit euforie) a může vyvolat vznik závislosti. Dlouhodobě pak konzumace těchto látek přináší problémy jak v sociální oblasti, tak i vyvolává konflikty se zákonem.

Drogy provázejí lidstvo po tisíciletí. Dá se říci, že každá kultura měla svou drogu. Jako příklad můžeme uvést jihoamerické indiány a jejich užívání koky, opium bylo součástí meditace čínských filozofů a učenců, či halucinogenní látky se používali k rituálním obřadům řady kultur. Droga byla tolerována tou kterou kulturou, měla jasně vymezenou svou úlohu a nedostávala se za její hranice. V 19. století civilizovaný svět znal dnes veškeré dostupné drogy. Lze říct, že nyní jsou drogy spíše zneužívány a již dávno ztratily svou rituální hodnotu, kterou měly v minulosti.

Tato práce je zaměřená především na zmapování současné drogové situace ve městě Jihlava. Jelikož nejužívanějšími nelegálními drogami v Jihlavě jsou marihuana a pervitin a tyto drogové trhy se zde prolínají nejvíce, práce se věnuje především těmto drogám.

Práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. Teoretická práce obsahuje nejprve obecné uvedení do problematiky drog, rozdělení drog (podle vzniku, podle typu působení a chemického složení, podle společenské nebezpečnosti) a následně detailní rozpracování historie, popisu nejstarších dokumentů, způsobů užívání, účinků, zdravotních rizik či nejstarších mýtů a faktů marihuany a pervitinu.

Jelikož je práce zaměřená na město Jihlava, druhá praktická část obsahuje stručné informace o městě Jihlava, zmapování současného drogového stavu ve městě. Najdeme zde jednotlivé statistiky o počtech uživatelů, jaké drogy Jihlavu ohrožují, popis dvou hlavních drogových trhů v Jihlavě, také činnost policie v záležitostech spojených s drogami a popis míst, kde se drogově závislí pohybují a kde jim může být poskytnuta pomoc. Zaměřila jsem se především na rok 2007, 2008 a 2009 a na následné srovnání a objasnění drogové situace.

Práce obsahuje též popis metodologických postupů, kterých práce využívala a popisuje jednotlivé problémy, které praktickou část, především zmapování Jihlavy provázely.

Cílem práce je především najít odpovědi na předem položené výzkumné otázky. Hlavním cílem práce bylo zjistit, jaké nelegální drogy jsou v Jihlavě nejužívanější. Zda „nejoblíbenější“ drogou města je marihuana, či droga jiná. Zjistit počty uživatelů jednotlivých nelegálních drog. Další výzkumnou otázkou k potvrzení či vyvrácení je zda počet uživatelů nelegálních drog v Jihlavě klesá, stagnuje či se zvyšuje a zda se potvrdí, že Jihlava se stává „perníkovým“ městem. Poslední výzkumná otázka se týká míst, kde se drogově závislí setkávají, zda se místa mění nebo zda existují ve městě drogové „základny“ či ne.

1 Úvod do obecné problematiky zneužívání drog

Drogy a jejich zneužívání pro společnost představuje velký problém již řadu let. Zaměříme se zde na novodobou historii, tedy na 19. a 20. století., kdy rozlišujeme 3 období.

1. Asi do roku 1960 byly brány jako odborný problém, kterým se zabývala úzká skupina odborníků
2. V letech 1960 – 1990 se drogy stávají především společenským problémem ve vyspělých státech světa (USA a Západní Evropa)
3. Od roku 1990 se problém drog definuje jako globální ¹ (Kalina. 2003).

Problém s drogami se snaží vyřešit odborníci z mnoha oborů (lékaři, psychologové, sociální pracovníci, právníci, učitelé a v neposlední řadě také policisté a ekonomové). Drogy jsou „*ilegální, nezákonné, státem nepodporované omamné nebo psychotropní látky (OPL)*“. Jejich explicitní seznam je v českých podmínkách definován zákonem č.167/1998 Sbírkou o návykových látkách“(Zábranský, 2003, s. 14). Pojem droga se v historii jako ostatní pojmy vyvíjel. Původ slova droga najdeme ve francouzštině. Ve spisovné češtině droga znamená omamující nebo dráždivý prostředek. „*V roce 1969 WHO zveřejnila definici svých expertů, podle níž je drogou jakákoliv látka, která, je-li vpravena do živého organismu, může pozměnit jednu nebo více jeho funkcí*“(Zábranský, 2003, s. 14). Podle Jiřího Presla (*Drogy, poznej svého nepřítele*) je drogou každá látka, která splňuje dva základní požadavky, a to psychotropní² účinek a závislostní charakter³.

Globalizace drogového problému souvisí s vytvořením světového nezákonného trhu s drogami, který přináší množství rizik (zdravotní a sociální důsledky zneužívání drog).

¹ Globální - ovlivňuje prakticky všechny státy světa

² psychotropní – ovlivňuje naše prožívání reality a celkově působí na naši psychiku

³ závislostní charakter – může u člověka vyvolat závislost na této droze

Kromě negativních jevů spojený s užíváním drog ve vlastním slova smyslu se potýkáme i dalšími nebezpečími:

- Produkce drog se stala obživou pro některé obyvatele (pěstování koky v Latinské, avšak ne všechna se používá na výrobu kokainu, a pěstování máku v Asii)
- Zisky z nezákonného trhu pronikají do zdravé ekonomiky
- Nebezpečí spojené s různými separatistickými a teroristickými skupinami obchodujícími s drogami.

(Presl, 2004)

1.1 Dělení drog

Existuje celá řada systémů, jak dělit psychotropní látky. Mezi nejčastěji používané dělení patří dělení na drogy zákonné (legální) a nezákonné (nelegální). (Zábranský, 2003)

Zábranský ve své knize uvádí další typy dělení drog a to:

1. Podle složení a původu
2. Podle typu působení a chemického složení
3. Podle stupně společenské nebezpečnosti (Zábranský, 2003)

1.1.1 Dělení podle vzniku

Podle složení a původu se dále dělí do třech skupin. Do první skupiny patří přírodní drogy. Sem můžeme zařadit konopně produkty jako je marihuana, hašiš, dále opium, kokain, psychoaktivní rostliny jako jsou například durman, mandragora, blín či psychoaktivní houby (muchomůrky, lysohlávký).

Do druhé skupiny patří semisyntetické látky, kam patří heroin, LSD, kokain či crack.

Do třetí skupiny řadíme syntetické látky jako například amfetaminy, těkavé látky a extáze. (Zábranský, 2003)

1.1.2 Dělení podle typu působení a chemického složení

Podle typu působení a chemického složení se též drogy rozdělují do třech skupin. První skupinu tvoří tlumivé látky, například hypnotika či opiáty. Do druhé skupiny řadíme stimulační látky jako je kokain, crack a těkavé látky. Ve třetí skupině najdeme halucinogeny a to konopné produkty (marihuana, hašiš), LSD, extázi a další taneční drogy, mescalín, psilocybin apod. (Zábranský, 2003)

1.1.3 Dělení podle společenské nebezpečnosti

Toto dělení bere v úvahu jaký efekt a vliv mají drogy na psychický stav zdravých lidí. (Zábranský, 2003)

1.2 Marihuana

Tráva, listí, kytky, joint, špek, skunk, hulení, konopí – toto jsou označení pro jednu drogu, marihuanu. Marihuana neboli konopí jsou listy kvetoucí části rostlin konopí setého. Konopí tvoří dva poddruhy, kdy běžnější je *Cannabis sativa*. Tento poddruh dorůstá výšky až 4 a půl metru a roste v mírném pásu celého světa. Účinnou látkou v konopí je THC (tetrahydrocannabinol). V různých odrůdách konopí se vyskytuje odlišné množství THC. Např. v Nizozemsku byly vyšlechtěny velmi silné odrůdy nazývané Netherweed, Northern Lights (Severní záře) nebo Skunk, ve kterých může obsah THC dosáhnout až dvacet procent. (Shapiro, 2005)

1.2.1 Historie

Marihuana provází lidstvo již od pradávných dob. Konopné drogy se uvádějí jako jedny z nejstarších látek k vyvolání změněných stavů vědomí a též k léčebným účelům. S jistotou můžeme říci, že se jedná o stejnou dobu užívání jako halucinogenní látky. Konopí se vyskytovalo v Asii, v Evropě, tak i v Severní Africe. Nejucelenější a zároveň odborně uznávanou knihou o užívání konopných drog je kniha od Ernesta L. Abela⁴. (Miovský, 2008)

Nelze jednoznačně určit přesnou dobu, kdy se konopné drogy začaly používat. V období před vznikem písma je proto důležité se zaměřit na fenomény, které jsou spjaty s užíváním konopných drog a jsou mezi nimi a konopím viditelné a zřejmé vazby. U dvou fenoménů jsou tyto vazby nejvíce viditelné – rituální chování doprovázené změněnými stavy vědomí charakteristické pro šamanismus a analýzy zabývající se vznikem a raným vývojem umění ve všech jeho formách. (Miovský, 2008)

Mircea Eliade⁵ a jeho práce z 40. a 50. let právě spojují šamanismus se stavy změněného stavu vědomí a se schopnostmi tyto stavy zvládat a využívat je. Též vyvracel, že šaman je pokládán za labilní osobnost a že člověk užívající látky vedoucí ke změněnému stavu vědomí musí být psychicky narušený jedinec. Ve svých pracích tvrdí, že zacházení s psychoaktivní látkou je proces, který je u

⁴ Abel EL Marihuana: The first twelvw Thousand Years. New York, London: Plenum Press, 1980

⁵ Eliade M. Schamanism : An Archaic Technique of Ecstasy. New York: Pantheon, 1964

každého společenství složitý, dlouhodobý a interaktivní. Podle něj šamani obvykle patří k nejzdravějším členům ve své populaci, jak po stránce fyzické, tak hlavně fyzické. (Miovský, 2008)

Šaman byl též přirovnáván ke skutečnému léčiteli se zjevným, hlubokým a psychoterapeutickým podtextem.

Proč byly psychoaktivní látky dlouhou dobu etnology nepopsány, můžeme vysvětlovat na tom, že sami etnologové látky nepožili a nebyli tudíž schopni docenit jejich význam a vliv interakce mezi těmito látkami a šamanskými rituály a kulturou daného společenství vůbec. Margaret Kriegová ve svém díle Zelená medicína např. cituje jednoho z významných badatelů Schultze. Ten s trochou nadsázky podotkl, že nejdůležitější metodou, jak objevit nové drogy je pečlivé studium starých spisů a především pak pečlivý výzkum lidových zvyků hlavně při terénních výzkumech mezi přírodními národy. (Miovský, 2008)

Je třeba se zmínit i k umění, kdy nejstarší archeologická zmínka v rámci Evropy dokazující kulturní využívání konopí patří nálezy keramiky spolu se semeny konopí z neolitického naleziště Eisenberg v Turýnsku (Německo), které se datuje do období 5500 let př. n. l. (Miovský, 2008)

Podle Evana Schultze se první pokusy o pěstování konopí objevují 10 tisíc let př. n. l... Jeho domněnku potvrzuje nález polypodních keramických misek⁶.

Další zmínky se objevují ve starověké neolitické Číně. Též na ostrově Tchaj – wan, kde byly objeveny pozůstatky starověké vesnice staré 10 tisíc let, ve které se objevovaly znaky konopí. (Miovský, 2008)

1.2.2 Nejstarší písemné doklady

1.2.2.1 Čína

Zmínka o konopí se vyskytuje v díle legendárního císaře jménem Šen – Nung s názvem Shen Nung Pen Tsa'o Ching (Klasické lékařství božího manžela). Kniha obsahuje seznam 365 léčivých bylin a je datována do období před 4700 lety.

⁶ Slouží s největší pravděpodobností k pálení konopí

Dalším pramenem vypovídajícím o konopí je Kniha písní, kde je konopí též zmiňováno. Čínský výraz pro konopí je „ma“.

V knize Devět písní, která je datovaná do období 3. stl. př. n. l. je konopí popisované jako svatá rostlina.

Je ale nutné oddělit význam konopí léčebný a takový, jaký ho chápeme dnes – intoxikace za účelem rekreačního účinku. Oprávněně se lze domnívat, že Číňané byli první, kdo konopí používali v obou zmíněných významech. (Miovský, 2008)

1.2.2.2 Indie

Konopí je popsáno jako jedna z pěti posvátných rostlin v knize Atharva – véda⁷ (Umění Atharvany) datované v období 2000 – 1400 př. n. l. Konopí se používalo k odstranění úzkosti. Nazývá se tam „posvátná tráva“, bhang⁸, která „chrání člověka od nemoci ... a prodlužuje léta života, které máme před sebou.“

Starověké legendy, které jsou ve védách zaznamenány, přibližují pohled tehdejší kultury na konopí a objasňují důvody požívání této drogy a to – pro potěšení, pro prohloubení prožitků a jako úleva od bolesti. (Miovský, 2008)

1.2.2.3 Egypt

Užívání konopí pro léčebné důvody dokazuje nejrozsáhlejší lékařský rukopis starého Egypta – Ebersův papyrus. Nezpochybnitelná zmínka o konopí se ale datuje až do období 3. stl. n. l., kdy císař Aurelián uvalil na egyptské konopí daň. (Miovský, 2008)

⁷ Znamená vědění. Vědy představují posvátné texty, které tvoří obsáhlý soubor literárních památek vytvořených národem Árijů po příchodu na území Indie přibližně kolem roku 2000 př. n. l.

⁸ Psychoaktivně relativně nejméně účinná forma konopných drog, jsou to usušené a nadrcené konopné listy, květy i semena, která se buď kouří nebo přidávají do pokrmů nebo se z nich dělají odvary spolu s mlékem, cukrem a kořením

1.2.2.4 Evropa

V rámci Evropy se o konopí poprvé zmiňuje Hérodotos z Halikarnasu (480 – 430 nebo 420 př.n.l.)⁹. Z dalších jmen můžeme zmínit Demokrita (460 – 371 př.n.l.)¹⁰, který popisuje nápoj – směs rostliny potamangis (zřejmě konopí) a myrty ve víně. Tento nápoj navozuje bujarý smích, vize i deliria.

Podle archeologických nálezů se konopí v Evropě vyskytovalo mnohem dříve než popisovali řečtí učenci. Konopí již znali též Thrákové, Keltové či Vikingové. (Miovský, 2008)

1.2.3 Moderní historie (Miovský, 2008)

Moderní historie je pro marihuanu obdobím, kdy docházelo k různým změnám velice často. Počátkem 20. století bylo užívání hašiše značně rozšířené na Středním Východě. V USA v této době jsou léky na bázi konopí běžným prodejním artiklem lékárníků a medikamentů lékařů.

1910 - Marihuana je běžně užívaná v jazzových klubech v New Orleans.

1914 - V USA vstupuje v platnost Harrisonův zákon o narkotikách.

1919 – Texas zakazuje užívání marihuany

1920 – Řecká vláda staví pěstování marihuany mimo zákon

1926 – Na produkci hašiše v Libanonu je uvalena prohibice

1928 – VB schvaluje zákon Dangerous drug act of 1925, kdy je seznam nelegálních látek rozšířen o konopí

1933 – Vláda v Turecku schvaluje zákon postihující kultivaci, obchod, držení a užívání hašiše

1936 – V USA vznikají filmy, které mají za úkol varovat mládež před nebezpečím spojeným s užíváním marihuany. Nejznámější z nich se jmenuje Reefer Madness.

⁹ Významný antický historik, nazývaný „otec dějepisu“

¹⁰ Řecký filozof a myslitel, žák Leukippa

1938 – Dodávky hašiše z čínského Turkestánu téměř ustaly. V Kanadě je vydán zákon pěstování konopí.

1942 – V tomto roce byl natočen film Ministerstva zemědělství USA Hemp for Victory, který měl v době války podpořit pěstování konopí pro technické účely. V 80. letech byla existence filmu oficiálně popřena.

1945 – V Indii je konzumace hašiše stále legální.

1954 – V Olomouci proběhla vědecká konference vysokých škol na téma Konopí jako lék.

1961 – OSN přijímá jednotnou úmluvu o drogách upravující produkci drog, držení, užívání, obchodování, distribuci, jejich import a export výlučně pro vědecké a medicínské účely.

1964 – Yehiel Gaoni a Raphael Mechoulami, izraelští chemici, izolovali a identifikovali THC.

1969 – OSN odhaduje počet uživatelů konopných drog na světě na 200 – 500 milionů.

1972 – V rámci OSN byla státy světa podepsána Single convention on narcotic drugs. Předmětem smlouvy bylo seznam a rozdělení kontrolovaných psychoaktivních látek či postupy při nakládání s nimi.

1976 – Nizozemsko nastoupilo politiku tolerance směrem ke konzumentům konopných drog. Kvalita červeného a bílého libanonského hašiše dosahuje vrcholu.

1982 – Německo zakazuje pěstování konopí.

1993 – Směrnice Evropského hospodářského společenství umožňuje některým konopným farmám licencované pěstování konopí s nízkým obsahem THC.

1995 – Německo povoluje pěstování marihuany pro technické účely.

1998 – Ve VB vzniká GW Pharmaceutical, která jako jediná ve státě může pro lékařské účely pěstovat konopí o obsahu THC vyšším než 0,3 %.

1999 – V České republice vstupuje do platnosti zákon, umožňující stíhání každého, kdo drží jakoukoliv ilegální drogu včetně marihuany, i pro vlastní potřebu, zatímco v ostatních zemích Evropské unie jsou schvalovány zákony dekriminální držení konopí a pěstování konopí pro vlastní potřebu.

2001 – Podle zprávy OSN jsou konopné drogy nejvíce užívanou nelegální substancí na světě.

2003 – Kanada nabízí pacientům marihuanu pro léčebné účely. Držení marihuany ve státě Aljaška je de facto legalizováno.

2004. V Západní Austrálii nehrozí uživatelům konopí vězení, ale pouze pokuta při držení 30 gramů marihuany u sebe.

2006 – V Nizozemsku vstoupil v platnost zákaz vstupu všem turistům do coffe shopů, kde bylo doposud možné legálně pořídit konopné drogy.

1.2.4 Způsoby užívání marihuany

Marihuana se nejčastěji užívá formou kouření v dýmce. Může se též ubalit do cigaretového papírku, což se nazývá joint. Marihuana se často míchá spolu s tabákem. Dalšími způsoby užívání jsou spaření drogy do nápoje či zavaření do jídla. Marihuana se též někdy kouří z vodní dýmky, míchá se do alkoholických nápojů či do jogurtů. (Shapiro, 2005)

1.2.5 Účinky

Účinky požití marihuany se obvykle dostavují během několika minut po začátku kouření. Záleží samozřejmě na množství dávky, po nižší dávce se mohou dostavit až za několik hodin. Po spolknutí marihuany mohou účinky trvat až 12 hodin. (Shapiro, 2005)

Marihuana navozuje celou řadu zřetelných, většinou ale nepříliš silných tělesných účinků – zvýšení srdeční činnosti, pozdější snížení tlaku, oči podlité krví, sucho v ústech, občas závrať. Marihuana též posiluje chuť k jídlu, především chuť na sladké. (Shapiro, 2005)

Nejsou dosud známy zprávy o tom, že by v důsledku požití marihuany došlo k předávkování jedince.

Droga se užívá většinou k dosažení uvolnění, společenskosti, hovornosti či veselosti.

Objevují se též pocity zvýšeného vnímání a porozumění. Může se zdát, že se zastavil čas. (Shapiro, 2005)

1.2.6 Zdravotní rizika

1.2.6.1 Dýchací soustava

Dýchací soustavu ohrožují choroby dýchacích cest, rakovina plic a horních partií dýchacích cest, protože kouř obsahuje vysoké koncentrace karcinogenního dehtu a dalších jedů. Kouření marihuany též oslabuje schopnost plic vzdorovat infekcím. (Shapiro, 2005)

1.2.6.2 Sexuální funkce

Říká se, že marihuana ovlivňuje sexuální výkonnost, což se však nemusí objevovat u většiny uživatelů. Ale dokázáno je, že pravidelným uživatelům se snižuje testosteron¹¹ a estrogen¹² v těle, což vede ke snížení počtu spermií či ke zkrácení menstruačního cyklu. (Shapiro, 2005)

1.2.6.3 Závislost

Při laboratorních pokusech, kdy bylo testovaným lidem podáváno malé množství marihuany v pravidelných intervalech byly objeveny slabé abstinenční příznaky¹³ – nervozita či podrážděnost.

Míra rozšíření závislosti však není jasná. Tělesnou závislostí může trpět minimum uživatelů, u pravidelných uživatelů se častěji může objevovat psychická potřeba po droze. Pravidelným uživatelům mnohdy stačí malé množství drogy pro navození účinku, stává se ale, že i po užití většího množství se požadovaný stav nedostavuje. (Shapiro, 2005)

¹¹ Steroidní hormon ze skupiny androgenů. Je to mužský pohlavní hormon.

¹² Patří do skupiny steroidů. Jedná se o ženský pohlavní hormon.

¹³ Průvodní jev „vystřízlivění“ z vlivu omamných látek

1.2.6.4 Těhotenství

Je známo, že THC prostupuje placentou a dostává se též do mateřského mléka. Pravidelné užívání marihuany může vést k předčasným porodům a s tím spojeným komplikacím – menší hmotnost i velikost novorozence. Některým matkám se rodí děti trpící přechodným třesem či nepříjemnými pocity.

Neexistují však důkazy, že děti, jejichž matky byly pravidelnými uživatelkami marihuany během těhotenství, trpí i v pozdějším věku. (Shapiro, 2005)

1.2.7 Mýty a fakta (Zimmerová, Morgan, 2003)

1. Marihuana je vstupní drogou
2. Marihuana oslabuje paměť a poznávací procesy
3. Marihuana vyvolává psychologické poruchy
4. Marihuana zabíjí mozkové buňky
5. Marihuana vyvolává zločinnost

1. Mýtus – nebezpečnost marihuany především spočívá v tom, že vede k užívání tvrdých drog jako je kokain či heroin.

Fakt – marihuana užívání tvrdých drog nevyvolává. Marihuana je v současné době nejpopulárnější nelegální drogou v USA. Tím pádem je pravděpodobnější, že lidé, kteří užívají kokain či heroin, zároveň užívají i marihuanu. Většina uživatelů marihuany neužívá další nelegální drogu.

2. Mýtus – marihuana oslabuje paměť a poznávací schopnosti. Pod vlivem drogy nejsou lidé schopni uvažovat racionálně. Pravidelné užívání drogy vyvolává ornamentní duševní poruchy.

Fakt – marihuana vytváří okamžité krátkodobé změny myšlení, vnímání a zpracování informací. Nejzřetelněji je z kognitivních procesů¹⁴ postižená

¹⁴ Všechny mentální poznávací procesy, např. vnímání, cítění, myšlení, fantazie či představivost.

krátkodobá paměť. Neexistují však přesvědčivé důkazy o tom, že dlouhodobé pravidelné užívání marihuany trvale poškozuje paměť.

3. Mýtus – marihuana může vyvolat trvalé duševní choroby. U dospívajících jedinců může marihuana vyvolat psychologické újmy. Uživatelé drogy se v průběhu intoxikace¹⁵ mohou chovat iracionálně až nevyzpytatelně.

Fakt – neexistují přesvědčivé důkazy o tom, že užívání marihuany vyvolává duševní poruchy či choroby. U některých uživatelů se během intoxikace mohou vyskytovat pocity paniky či úzkosti, ale jde o pocity krátkodobého rázu. Po požití vysokého množství marihuany může dojít k toxické psychóze¹⁶. Dochází k ní však velice zřídka.

4. Marihuana zabíjí mozkové buňky, Marihuana po delší době užívání mění strukturu a funkci mozku, způsobuje degeneraci osobnosti a snižuje produktivitu.

Fakt – Z lékařských testů, které se používají ke zjištění poškození mozku, se nepotvrdilo, že marihuana způsobila mozku újmy.

5. Mýtus – uživatelé marihuany páchají více majetkových trestných činů než ostatní lidé. Pod vlivem marihuany se lidé začnou chovat agresivně.

Fakt – vědecké i vládní komise, které se zabývaly touto otázkou, došly k závěru, že marihuana zločinnost nevyvolává. Téměř všechny vědecké studie prováděné na lidech či zvířatech naopak potvrzují, že marihuana agresi spíše snižuje.

¹⁵ Otrava. Stav vyvolaný přítomností jedu v organismu.

¹⁶ Psychotická porucha vyvolaná zneužíváním psychotropních látek. Obraz toxické psychózy je velice podobný schizofrenii, odlišení je obvykle jen na základě anamnestických údajů a průběhu. Ve slangu uživatelů drog se toxická psychóza označuje jako „bad trip“ či „stíha“.

1.3 Pervitin

Perník, piko, peří, nazi, ice, crank, metanfetamin – toto jsou označení pro jednu drogu – pervitin. Metanfetamin je derivát amfetaminu. Řadíme ho do skupiny stimulačních drog¹⁷. Která dočasně povzbuzuje tělesné i duševní schopnosti a zvyšuje aktivitu uživatele. (Kalina, 2003) Nejčastěji se objevuje ve formě prášku anebo v krystalické formě. Na Dálném východě má většinou podobu červených tabletek, které jsou známy pod svým thajským pojmenováním „yabba“. V překladu to znamená „bláznivá pilulka“. (Shapiro, 2005)

1.3.1 Historie

Pervitin byl poprvé vyroben v Japonsku na konci 19. století. Během druhé světové války užívali pervitin vojáci, aby překonávali únavu, či pervitin měl též dodat odvalu letcům při jejich sebevražedných náletech. (Shapiro, 2005)

Shapiro uvádí, že pervitin užíval i Adolf Hitler a že právě tato droga stojí v pozadí Hitlerova podivného chování a špatných vojenských rozhodnutí v posledních letech války. Uvádí též, že během suezské krize užíval pervitin i Anthony Eden. (Shapiro, 2005)

V 60. letech byly přípravky s amfetaminem často lékařsky předepisovány, do této doby spadají i počátky ilegální výroby. Rozmáhala se především mezi motorkářskými gangy. Dnes v USA vládne obchodu s pervitinem především mexické gangy. Podle zdrojů amerických protidrogových organizací se dnes na produkci formy vhodné ke kouření specializovaly asijské gangy, operující kolem Los Angeles. Díky legislativě v dnešní době je stále těžší získávat suroviny na výrobu pervitinu. Tudíž se snížila úroveň čistoty drogy ze sedmdesáti procent v roce 1994 na čtyřicet procent v roce 2001. Stále je ale zneužívání pervitinu v USA jeden z nejžhavějších problémů tamní drogové scény. (Shapiro, 2005)

Čeští toxikomané aplikovali jeho výrobu na podmínky domácích laboratoří. A i ještě dosud nasycují český trh převážně domácí "vařiči". V 70. letech vyráběla pervitin poměrně malá skupina lidí, kteří jej vyrábět uměli. Výroba není příliš

¹⁷ Drogy, které působí na centrální nervový systém. Vyvolávají u uživatele pocity pohody, energie a sebevědomí. Typickými zástupci jsou pervitin, amfetamin, kokain. Méně typickým zástupcem je extáze, která může mít vedle stimulačních účinků také účinek psychedelický.

složitá, ale na druhé straně ani ne tak jednoduchá, aby jej podle "zaručeného" receptu mohl vyrobit ("uvařit") každý. Zaručené recepty a zdánlivá jednoduchost výroby včetně vidiny značného finančního zisku zlákal řadu lidí. Výsledkem je, že se na trhu často prodává nečistý produkt nebo spíše meziprodukt, který není pervitinem. Poznává se většinou podle zbarvení do žluta nebo fialova. (Mravčík, 2003)

1.3.2 Způsob a užívání

Pervitin se aplikuje ústy, šňupáním nebo nitrožilně, což je v České republice nejčastější způsob aplikace. Běžné dávky se pohybují od 50 do 250 mg. Látky ze skupiny aminů se používají (nebo používaly) i z léčebných důvodů, ovšem v dávkách daleko nižších. Nejvyšší povolená terapeutická dávka je asi 3krát menší než oněch zmíněných 50 mg. (Kalina, 2003)

Krystalická forma drogy se kouří a červené tablety yabba se polykají nebo se též mohou kouřit. (Shapiro, 2005)

1.3.3 Účinky

Pervitin je psychomotorické stimulant, kdy zřetelně ovlivňuje motoriku i psychické funkce. (Kalina, 2003) Bezprostředně po vykouření nebo vstříknutí drogy do žíly zažívá uživatel intenzivní myšlenkový trysk, který je popisován velice příjemně a trvá pouze pár minut. Šňupání nebo polykání drogy způsobuje euforii – příjemný, ale ne tak intenzivní pocit. Při šňupání se účinky projevují v době mezi třemi až pěti minutami, po spolknutí tablety se dostávají v rozmezí patnácti a dvaceti minutami. (Shapiro, 2005)

Pervitin uvolňuje v těle zásoby energie, zvyšuje výkonnost celého organismu, způsobuje nechutenství. Urychluje též psychomotorické tempo, způsobuje motorický neklid – typická je tzv. „vykroucenost“. Ustupuje pocit únavy, organismus pracuje s vypětím sil až do úplného vyčerpání. (Kalina, 2003)

1.3.4 Zdravotní rizika

1.3.4.1 Srdce a cévy

Pervitin může způsobit celou řadu potíží se srdcem. Patří mezi ně zrychlený srdečný tep, zvýšení krevního tlaku a nevratná poškození malých mozkových cév, způsobující mrtvice. (Shapiro, 2005)

Dlouhodobé užívání může mít za následek záněty osrdečníku a uživatelé, kteří si drogu vpichují injekčně, nají poškozené cévy a kožní vředy. (Shapiro, 2005)

1.3.4.2 Psychóza

Vysoké dávky mohou vyvolat zvýšení tělesné teploty na nebezpečnou a někdy smrtelnou úroveň. Dlouhodobé uživatelé mohou být agresivní, mohou trpět nespavostí, úzkostí či zmateností. Mohou vykazovat celou řadu psychotických projevů, jako jsou halucinace, výkyvy nálad či přeludy (např. pocit hmyzu lezoucího po pokožce). Paranoia může vést až k vražedným a sebevražedným myšlenkám. Psychotické příznaky mohou trvat i několik let po skončení užívání drogy. (Shapiro, 2005)

1.3.4.3 Otrava

Prudká otrava olovem patří k dalším rizikům uživatelů pervitinu. Při ilegální výrobě se často jako jedno z činidel používá octan olovnatý. Při výrobě vzniká pervitin znečištěný olovem a jsou zaznamenány případy prudké otravy olovem při injekčním užití drogy. (Shapiro, 2005)

1.3.4.4 Těhotenství

Výzkumy naznačují, že užívání pervitinu během těhotenství může vést k předporodním komplikacím, objevují se předčasné porody a může vyvolávat některé nenormální reflexy a zvýšenou podrážděnost novorozenců. (Shapiro, 2005)

1.3.4.5 Závislost

Při dlouhodobém užívání pervitinu vzniká k droze tolerance. Uživatelé proto musí zvyšovat dávky drogy, brát jí častěji či změnit způsob užívání.

V některých případech se uživatelé, kteří se oddávají vlivu drogy zvaném „run“ (běh), nejdí a nespí. Tehdy si každé dvě nebo tři hodiny vstříkují až gram drogy. Mohou to vydržet až několik dní, do doby, kdy buď droga dojde nebo do doby, kdy nepříjde vyčerpání. (Shapiro, 2005)

1.3.5 Právní předpisy

V USA je pervitin zařazený na Seznam š. II zákona o kontrolovaných látkách. Ve Velké Británii je droga zařazena do třídy B zákona o zneužívání drog. Injekční forma je ve třídě A. (Shapiro, 2005)

1.3.6 Výroba pervitinu

V sedmdesátých letech v Praze, osoba přezdívaná „Freud“ přišla s poměrně jednoduchým algoritmem domácí výroby pervitinu za použití tehdy běžně dostupných látek. Hlavní surovina – efedrin – byla získávána z běžně dostupného léku proti kašli. Nyní ilegální výrobci používají zejména efedrin, odcizený přímo z průmyslové výroby (v Roztokách u Prahy je legální továrna na výrobu efedrinu pro farmaceutické účely; takové továrny jsou na celém světě jen tři). Výroba pervitinu se vždy soustředila kolem jedné osoby – vařiče (výroba pervitinu vyžaduje jistý stupeň odborných schopností), ostatní měli svou úlohu při obstarávání surovin, nádob či katalyzátoru. Co se v partě uvařilo, to se v ní vesměs také spotřebovalo. Na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let došlo k explozi užívání pervitinu, které se z Prahy lavinovitě rozšířilo do celé republiky. Na rozdíl od některých očekávání, že pervitin po demokratických změnách v republice ustoupí ze své slávy, se tak nestalo. Změna nastala pouze v distribuci, „party“ kolem vařičů přetrvávají a pervitin se prodává na pouličním černém trhu a zároveň se i vyváží do zahraničí. (Mravčík, 2003)

Pervitin dnes představuje příčinu více než poloviny z počtu všech léčení závislosti na nealkoholových drogách v ČR a předávkování pervitinem se nemalou měrou (cca 35%) podílejí na celkové drogové úmrtnosti. (Mravčík, 2003)

2 Současný drogový stav v Jihlavě

2.1 Jihlava

Jihlava je statutárním městem, rozkládající se po obou stranách historické česko – moravské hranice. Od roku 2000 je krajským městem kraje Vysočina. Jihlava se rozkládá na řece Jihlavě a nadmořská výška různých částí města činí 460 – 700 metrů nad mořem. Počet obyvatel se blíží k 50 tisícům.

Jihlava se v současné době skládá z 18 katastrálních částí – Antonínův Důl, Bedřichov u Jihlavy, Helenín, Henčov, Heroltice u Jihlavy, Horní Kosov, Hosov, Hruškovy Dvory, Jihlava, Kosov u Jihlavy, Pančava, Pávov, Pístov u Jihlavy, Popice u Jihlavy, Sasov, Staré Hory, Vysoká u Jihlavy a Zborná.

Jihlava je historickým městem, kdy k nejnavštěvovanějším památkám patří kostelík sv. Jana Křtitele, což je nejstarší dochovaná kamenná stavba na Českomoravské vrchovině. Opevnění kolem Jihlavy vzniká krátce po založení města ve 13. století. Hradby byly přerušovány pěti branami, ze kterých se dochovala pouze jedna – Brána Matky Boží. Jihlavské podzemí tvoří další významnou památku města. Celková rozloha je 50 000 m² a délka je přibližně 25 km, což jej činí druhým největším podzemním labyrintem v České republice hned po Znojmu. Morový sloup byl postaven roku 1690 jako poděkování za ochranu před morovou epidemií. Na jeho místě stávalo ve středověku popraviště, později pranýř. Kostel sv. Ignáce je jednolodní kostel, se třemi páry bočních kaplí a plochým závěrem a je typickou raně barokní stavbou. Bývalý kostel jezuitského řádu byl postaven v letech 1683-89 italským stavitelem Jacopo Braschou. Nejstarší a i nenavštěvovanějším kostelem v Jihlavě je kostel Nanebevzetí Pany Marie. Za zmínku též stojí Masarykovo náměstí, které patří k největším v České republice, Radnice, Věž kostela Jakuba Většího či Židovský hřbitov.

Každé čtyři roky se v Jihlavě koná tradiční Havířský průvod, každé léto zde probíhá festival Porta a Kulturní léto v Jihlavě.

Partnerskými městy Jihlavy jsou Purmerend a Heidenheim.

2.2 Zmapování Jihlavy

Zmapovat stav a vývoj drogové scény není jednoduché. Podle statistik se dozvíme o pachateli a jeho trestném činu. Statistika nám ukáže věk, národnost pachatele, pohlaví či popíše konkrétní spáchaný čin. Musíme si ale uvědomit, že do základní drogové rovnice patří výrobce, distributor a koncový uživatel. Nikdy přesně nezjistíme počet koncových uživatelů, protože Česká republika nepohlíží na drogově závislého jako na osobu, která jedná protiprávně až do té doby, kdy je přistižen při užívání drog. (Evropské školní studie o alkoholu a jiných drogách, 2004)

Struktura drogového trhu je velmi složitá. Trh s pervitinem může fungovat samostatně nebo může být například provázán s trhem s marihuanou. I když se podaří chytout distributora, nedokáže se rozplést celá síť, ale způsobí aspoň její chvilkové omezení. Distributor je ve velice krátké době zastoupen jiným. (Evropské školní studie o alkoholu a jiných drogách, 2004)

Na území kraje Vysočina a tedy i přímo v Jihlavě převažuje zneužívání legálních látek (alkohol, nikotin) nad nelegálními. Avšak důsledky zneužívání nelegálních látek nejsou vůbec zanedbatelné. I když podle průzkumů Evropské školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD) a podle Národní studie o užívání drog (NASUD) vyšel kraj Vysočina v mnoha ukazatelích dobře. Vysočina patří spolu se Zlínským a Pardubickým krajem k těm, kde se drogy užívají nejméně. Bohužel v užívání halucinogenních látek, hlavně LSD se řadí mezi ty s největším počtem uživatelů. Je tomu tak i v užívání nebezpečných těkavých látek, kdy zaujímá první místo v České republice. Zhoršuje se také situace s užíváním pervitinu, kdy se počet uživatelů viditelně zvyšuje.

Nejpřesnější statistiky o určitých počtech uživatelů zjistíme u tzv. problémových uživatelů (skupina uživatelů s největšími zdravotními, sociálními a trestně – právními riziky užívání, jako je například pravidelné, dlouhou užívání, nitrožilní aplikace apod.), kteří požádali o pomoc a léčbu. (Evropské školní studie o alkoholu a jiných drogách, 2004)

První tabulka nám ukazuje kolik je problémových uživatelů v jednotlivých městech kraje Vysočina. V nejvyšším počtu problémových uživatelů se Jihlava umístila na druhém místě, předstihla jí akorát Třebíč.

Tabulka 1: Počet problémových uživatelů v jednotlivých městech

Město	Muži	Ženy	Celkem	%	Z toho nově evidovaných
Havlíčkův Brod	94	13	107	15,5	41
Jihlava	121	45	166	24	66
Pelhřimov	22	24	46	6,7	11
Třebíč	173	89	262	37,9	83
Žďár nad Sázavou	74	36	110	15,9	50

Zdroj: Evropské školní studie o alkoholu, 2007

Druhá tabulka nám ukazuje rozdělení problémových uživatelů podle věku. Jak se dalo předpokládat, nejvíc takových uživatelů je v rozmezí 15 až 24 let.

Tabulka 2: Rozdělení problémových uživatelů podle věku

11 – 14 let	15 – 24	25 - 34	35 – 44	45 - 54	55 - 64	Neznámo	Celkem
16	488	147	27	6	3	4	691
2,3 %	70,6 %	21,2 %	3,9 %	0,86 %	0,43 %	0,57 %	100 %

Zdroj: Evropské školní studie o alkoholu, 2007

V dalších tabulkách se seznámíme s procentuální zkušeností obyvatel kraje Vysočina s cigaretami, alkoholem a drogami.

Tabulka 3: Zkušenosti obyvatel kraje Vysočina s cigaretami, alkoholem a drogami (v %)

	Havlíčkův Brod	Jihlava	Třebíč	Žďár nad Sázavou	Průměr
Cigarety	85,5	83,2	81,3	86,4	84,1
Alkohol	96,8	97,3	96,2	97,3	96,6
Drogy	47	42,2	42,7	42,4	43,6

Zdroj: Evropské školní studie o alkoholu, 2007

V následující tabulce se dozvíme procentuální zkušenosti s cigaretami, alkoholem a drogami u lidí do 15 ti let věku.

Tabulka 4: Zkušenosti s cigaretami, alkoholem a drogami u mladistvých do 15 ti let (v %)

	Havlíčkův Brod	Jihlava	Třebíč	Žďár nad Sázavou	Průměr
Cigarety	76,6	76,3	72,9	80,2	76,5
Alkohol	92,1	91	89,7	90,4	90,8
Drogy	26,7	23,9	25,7	27,6	26

Zdroj: Evropské školní studie o alkoholu, 2007

Další tabulka ukazuje údaje v procentech o opakovaném užívání drog.

Tabulka 5: Opakované užívání drog v kraji Vysočina (v %)

	Havlíčkův Brod	Jihlava	Třebíč	Žďár nad Sázavou	Průměr
Cigarety	40	35,8	41,1	41,9	39,7
Alkohol	25	22,8	15,9	25	22,2
Drogy	22,8	16,7	14,1	14,5	17

Zdroj: Evropské školní studie o alkoholu, 2007

Mezi „nejoblíbenější“ nealkoholové drogy v Jihlavě patří marihuana a pervitin. V Jihlavě se v zásadě prolínají dva drogové trhy. Na jedné straně stojí výrobci a distributoři pervitinu. Ti se většinou zapojují i do trhu s marihuanou, ale ne jako výrobci, ale jako zprostředkovatelé. Pěstitelé, zprostředkovatelé a koneční uživatelé tvoří druhý trh, trh s marihuanou. (vlastní výzkum)

Za obrovské rozšíření marihuany v Jihlavě stojí její velká dostupnost a relativně nízká cena. Pohybuje se kolem 200 Kč až 300 Kč za gram. V této době marihuana oslovila především mladé lidi ve věku 10 až 25 let. Je velice zarážející, že se distribuce této drogy přesunula hlavně mezi žáky pátých, šestých a hlavně žáky osmých a devátých tříd základních škol. Mezi hlavní důvody patří stále nedostatečná znalost rodičů o marihuaně. Zvláště rodiče z menších obcí či vesnic jsou stále málo informováni o tom, jak tato droga vypadá, jak se užívá, jaké je její aroma při spalování. Pokud zjistí, že jejich dítě užívá marihuanu, nejčastěji tento problém řeší v rodinném kruhu a neuvědomují si, že mohou alespoň poukázat na konec drogového trhu s marihuanou, což by policii velice pomohlo. Z velké části uživatelů marihuany se stávají poté distributoři. (vlastní výzkum)

Dostupnost semínek marihuany je neomezená a proto se hlavně z finančních důvodů spousta uživatelů pokouší o pěstování sami. Na trh s marihuanou v roce 2008 výrazněji vstoupil hašiš. Důsledky toho však budeme znát až za nějaký čas. (Evropské školní studie o alkoholu, 2007)

Velkým problémem Jihlavy se stal pervitin. Podle slov Mgr. Farkové z Národní protidrogové centrály se z Jihlavy stalo „perníkové“ město. Výrobci pervitinu jsou většinou i jeho uživatelé. Zisky z výroby a distribuce pokryjí jejich vlastní potřebu. Drogu většinou vyrábí podomácku, nejčastěji z Modafenu. Příliv problémových uživatelů pociťují i pracovníci K – centra v Jihlavě. Kdy za rok 2007 jich do centra docházelo 130, v roce 2008 jich bylo již o 30 víc. A to jde pouze o zlomek těch, kteří potřebují pomoci. (vlastní výzkum)

Policisté se při vyšetřování a řešení drogových problémů setkávají s nezájmem a neochotou občanů pomoci. Naopak občané to zdůvodňují tak, že často varují

policisty, že se někde děje něco nezákonného a policii to nezajímá. (vlastní výzkum)

Přibývá uživatelů, poptávky i nabídky, z Jihlavy se stalo místo, kde se pervitin dá velice dobře sehnat. Podle Simony Havlové z jihlavského Vrak baru, přišla jakási nová vlna uživatelů pervitinu a jeho užívání. Novou pervitinovou vlnu charakterizuje tak, že například klesá kvalita pervitinu a mění se struktura uživatelů. Mění se též standart uživatelů, přibylo spoustu těch, kteří neberou pravidelně, ale pouze například o víkendech na různých akcích a přes víkend zůstávají čistí. Ale i zde stále existuje riziko, že jim pervitin zachutná a stanou se závislími a frekvence braní se bude zvyšovat. Podle Pavla Beneše, z kontaktního centra ve Žďáře nad Sázavou, jsou mladí lidé dost informováni o drogách, chtějí si je užít a ne se stát závislími. (vlastní výzkum)

Jak již bylo zmíněno výše, jednotlivé počty uživatelů drog jsou dostupné pouze na základě počtu problémových uživatelů drog, kteří vyhledali pomoc v některém kontaktním centru nebo léčebném zařízení a vykazují se prostřednictvím anonymního formuláře „registru uživatelů drog – žadatelů o léčbu“.

V kraji Vysočina bylo v roce 2008 evidováno 514 uživatelů nelegálních drog dohromady, z čehož 144 uživatelů se nacházelo v Jihlavě. Více drogově závislých uživatelů v rámci kraje Vysočina bylo pouze v Třebíči, a to 201. Nejvíce zastoupenou drogou se stal pervitin (90 uživatelů), následovala marihuana (21 uživatelů) a heroin (5 uživatelů).

Co se týče užití sekundární drogy¹⁸, z 514 uživatelů nelegálních drog v kraji Vysočina užilo druhou drogu 372 osob. Nejčastěji se jednalo o kombinaci pervitinu a marihuany. Ale objevily se i případy spojené s brownem¹⁹, extází²⁰, heroinem²¹ či LSD²². Co se týče třetí drogy, užilo jí 218 uživatelů nelegálních drog. (vlastní výzkum)

¹⁸ Drogy užívané v kombinaci se základní drogou.

¹⁹ Deriváty morfinu, jako dikodyd a dihydrokodeinon jsou označovány názvem brown

²⁰ Extáze patří mezi syntetické drogy. Účinná látka je tzv. MDMA neboli chemicky 3,4-methylendioxy-N-methylamfetamin.

²¹ Heroin je klasická tvrdá droga. Funguje podobně jako morfin, stačí ale pětikrát až desetkrát menší dávka. Při podání má náhlý nárazový účinek (kick, flash).

V rámci Výměnného programu stříkaček a jehel – Harm reduction byla v rámci kraje Vysočina vyměněno 63 146 stříkaček, ze kterých 19 885 bylo vyměněno v K- centru „Káčko“ v Jihlavě. (vlastní výzkum)

V roce 2008 byli v Jihlavě zatčeni tři velcí výrobci a dealeři pervitinu. Dva jsou stíháni na svobodě, třetí je v psychiatrické léčebně. Celkem bylo v Jihlavě ve spojitosti s drogami stíháno 76 lidí. (vlastní výzkum)

V roce 2009 bylo v kraji Vysočina evidováno 708 uživatelů nelegálních drog. Na Jihlavu připadá 268 drogově závislých. Jihlava v tomto roce předběhla i město Třebíč a řadí se na první místo v počtu drogově závislých v kraji Vysočina. Nejvyšší zastoupení má opět pervitin, následovaný marihuanou a heroinem. U všech těchto jmenovaných drog se počet uživatelů zvýšil. U pervitinu na 160 závislých osob, u marihuany na 41 uživatelů a u heroinu na 21 závislých. (vlastní výzkum)

Co se týče sekundární drogy, z 708 uživatelů nelegálních drog užilo druhou drogu 498 osob. Nejčastější kombinace byla stejná jako v roce 2008, tedy pervitin a marihuana. Následně se objevovaly kombinace s heroinem, kokainem či subutexem. Co se týče třetí drogy, užilo jí 265 osob. (vlastní výzkum)

V rámci Výměnného programu injekčních jehel a stříkaček bylo v kraji Vysočina vyměněno 80 179 stříkaček, z čehož 31 352 bylo vyměněno pracovníky K – centra „Káčka“ v Jihlavě. (vlastní výzkum)

Situace v roce 2009 ukazuje, že se počet uživatelů nelegálních drog, především pervitinu a marihuany zvyšuje.

Bohužel Národní protidrogová centrála dosud nezveřejnila výroční zprávu za rok 2009. Též není zatím k dispozici ani výroční zpráva Krajské hygienické stanice v Jihlavě, ani výroční zpráva K- centru U Větrníku v Jihlavě. Jak již je zmíněno v metodologii, konverzace s policisty v Jihlavě byla téměř nulová, a proto nebylo možné zjistit konkrétní informace, co se týká Jihlavy. V tuto chvíli se veřejnost může seznámit s dokumenty typu Protidrogová strategie 2006 – 2010, či

²² Diethylamid kyseliny lysergové nebo také LSD je polosyntetická psychedelická droga. Má velmi intenzivní účinky i při velice nízkých dávkách, je netoxický.

Protidrogová strategie EU na období 2005 – 2012. Tyto dokumenty však pracují s údaji z roku 2005, maximálně 2006. A aktuální čísla týkající se drogové problematiky není možné dohledat. Jedinou výjimkou, kde tyto údaje lze zjistit, jsou novinové články, kde především hovoří vedoucí K – centru U Větrníku, či vedoucí nízkoprahového klubu Vrakbar. Důležité informace poskytla též Mladá fronta Dnes, která již si v roce 2008 upozornila na problémy s pervitinem, které v Jihlavě začaly narůstat.(vlastní výzkum)

Sami jihlavští policisté též uznávají, že Jihlava je „perníková“. Z Jihlavy se stalo centrum výroby pervitinu v kraji. S tím samozřejmě přibývá i množství deliktů souvisejících s výrobou a distribucí drog. Jen v období od ledna do května 2009 jihlavská policie vyšetřovala přes dvacet případů, v nichž figurovaly drogy (jedná se o čtvrtinu případů víc, než loni v tomto období). Jihlavská policie též vyzývala občany s prosbou o pomoc při odhalování výrobců dealerů a výrobců drog. I přesto byla policie v zadržování výrobců pervitinu velice úspěšná. (vlastní výzkum)

Několik konkrétních případů:

7. 5. 2009

V toto datum se jihlavským policistům podařilo zadržet výrobce pervitinu, dvaadvacetiletého mladíka. Ten v dubnu několikrát drogu vyrobil a poté distribuoval. (vlastní výzkum)

Konec dubna

Policisté zaznamenali další úspěch, kdy odhalili varnu pervitinu v domě třiačtyřicetiletého muže ve Velkém Beranově. Muže policie obvinila z trestného činu nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů. (vlastní výzkum)

Za zmínku stojí i zadržení jednadvacetiletého muže z Jihlavy, kterého policisté sledovali téměř dva roky. Poskytl pervitin 13 lidem, z nichž dva chlapci a jedna dívka byli mladší osmnácti let. Od roku 2008 též obstarával pervitin své

přítelkyni. Pervitin distribuoval v řádu několika desítek gramů a též distribuoval desítky gramů marihuany. (vlastní výzkum)

Podle Bohumila Maláška, mluvčího žďárské policie, je velkým problémem dokázat trestnou činnost konkrétnímu člověku. Držení drogy pro svou vlastní potřebu není trestné, proto vždy dealeři vědí, jaké množství drogy mohou mít u sebe. Drogy mají ukryty na jiných místech. Do klubů, kde drogy prodávají, vždy chodí s malým množstvím drogy. (vlastní výzkum)

Vedle dvou hlavních drogových trhů v Jihlavě – pervitinu a marihuany, se začíná výrazněji objevovat hašiš a LSD. Věk distributorů i kupujících se snižuje, je jim pod dvacet let, uvedla Hana Kotková.

Pokud se policistům povede dopadnout a zadržet výrobce drog a v případě jeho uvěznění a odsouzení je rychle jejich místo zaplněno jinými. Díky silné poptávce se na uzavření varny reaguje velice rychle a začíná se „vařit“ na jiném místě.

Jak už bylo zmíněno výše, Jihlava je též ohrožována těkavými látkami. Jsou označovány jako prchavé látky či inhalační látky. Jedná se například o rozpustidla, ředidla a lepidla, ale i plynné látky, například éter a rajský plyn. Mezi nejpoužívanější látky v Jihlavě patří toluen, aceton a éter. (Evropské školní studie o alkoholu, 2007)

Látka je inhalována přímo z lahve, ale rozšířenější je inhalace výparů napuštěné látky, například toluenu za napuštěné tkaniny. Podle Miovského je klasický „čichač“ ve špatné sociální situaci a má nižší intelekt. Podle něj je rizikovým faktorem i etnická příslušnost. Miovský se v Jihlavě setkal v romském ghettu s dětmi, které čichaly už od pěti let. Podle výzkumů Národní protidrogové centrály má opakované zkušenosti s těkavými látkami 13 procent respondentů, což je o 4 procenta víc, než celorepublikový průměr. (Miovský, 2008)

Díky legislativním požadavkům Evropské Unie, mohou toluen kupovat pouze podnikatelé. Odborníci se však obávají, že toto není dostatečné opatření v boji s těkavými látkami. Podle Miovského se v současné době neděje nic, proč by se situace s těkavými látkami měla zlepšit. (Miovský, 2008)

2.3 Místa, kde se drogově závislí scházejí

2.3.1 Areál „Heulos“

Tato oblast se nachází přímo pod historickým centrem Jihlavy. Jedná se o kuriozitu Jihlavy, kdy cesta přímo z centra do „přírody“ trvá 5 minut. Heulos je rozlehlý lesopark, v jeho středu se nachází letní amfiteátr, kde se každoročně konají různé kulturní akce (Rock in Heulos, Porta, různé hudební koncerty, v létě se zde promítá kino). I přesto, že téměř celé centrum je pokryto kamerovým systémem, na Heulose tomu tak dosud není. Zde se scházejí především mladiství uživatelé. Nejčastější drogou je zde marihuana. Mladiství sem chodí pít alkohol a kouřit. Utečou sem před dohledem širší veřejnosti a kontroly. V současné době se ale zvýšil počet policejních hlídek, které Heulos pravidelně kontrolují. (vlastní výzkum)

„ Drogovým doupětem“ byla nazýván klub v areálu letního amfiteátru. V rámci mého terénního výzkumu jsem byla svědkem užívání nelegálních drog, konkrétně marihuany a pervitinu. V současné době je již klub zrušen. Na jeho místě je klub Šalšak, ale zde se prozatím žádné problémy spojené s pervitinem nevyskytují. (vlastní výzkum)

2.3.2 Helenín

Jedná se o okrajovou část Jihlavy. Je o ní známo, že do okolních lesů se jezdí sbírat lysohlávky. (vlastní výzkum)

2.3.3 Park „ Na Keťásku“

Tento park se nachází pod autobusovým nádražím v Jihlavě, blízko tenisových kurtů. Hlavně v minulosti byl znám jako místo, na kterém se setkávali drogově závislí. Byl místem, kde se často nacházely stříkačky a injekční jehly. Obyvatelé Jihlavy se stále tomuto místu v nočních hodinách vyhýbají. (vlastní výzkum)

2.3.4 Bary, hospody, herny

Z terénního výzkumu a podle výpovědi dotazovaných patří mezi bary v Jihlavě, kde se fetovalo, či nadále fetuje především Nonstop bar „ U Kozla“, dřív znám

jako „Kebab“, hospoda v jihlavské části Březinky – country klub Káčko nebo herna „ U Brány“.

Co se však týče marihuany, musela bych zde vyjmenovat spoustu dalších míst. Ale ty nepatří přímo k místům, kde se drogy užívají. Uživatele najdete především venku před bary, vevnitř marihuana není tolerována. (vlastní výzkum)

2.4 Místa, kde drogově závislým mohou pomoci

2.4.1 K – centra

V kraji Vysočina je cca. 8 K – center. V Jihlavě je to K – centrum „U Větrníku“. Posláním centra je snížení užívání všech druhů drog, minimalizace možných rizik s tím spojených, které mohou veřejnosti ublížit a pomoci jak drogově závislým, tak i jejich rodinám a blízkým. Do cílové skupiny, která centrum navštěvuje, patří:

- Experimentátoři
- Osoby závislé na nelegálních drogách
- Osoby závislé na barbiturátech a gamblingu
- Osoby vracející se z léčby
- Abstinující uživatelé drog
- Rodina a blízcí lidé drogově závislých
- Veřejnost

Centrum poskytuje 5 základních služeb a to:

- Kontaktní centrum - tato služba slouží ke každodennímu kontaktu s drogově závislými. Pracuje se s nimi ve dvou skupinách. Do první skupiny patří ti, kteří v současné době nechtějí nebo nemohou abstinovat. Do druhé skupiny patří ti, kteří jsou již dlouhodobě motivováni k abstinenci a léčbě.
- Terénní program – tato služba spočívá v monitorování skrytých uživatelů drog, vyhledávání uživatelů drog a poskytování pomoci přímo v terénu.

- Poradna – tato služba je určena pro uživatele, kteří jsou dlouhodobě motivováni k abstinenci a snaží se jim pomoci při změně životního stylu, dále je určena pro rodinu a blízké. Většinou funguje na individuální spolupráci, dohodnuté předem na základě písemné žádosti.
- Pracovní program - tato služba pomáhá v utvrzení pracovních návyků a pomáhá uživatelům vrátit se do pracovního procesu.
- Preventivní besedy – funguje jako prevence především pro žáky základních škol, učilišť a středních škol.

2.4.2 Vrak bar

Vrak bar je centrum prevence. Hlavní úlohou centra je především zlepšit kvalitu života mladých lidí, předcházet vznikajícím sociálním rizikům, pomáhat jim orientovat se v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky k řešení jejich aktuálních problémů. Mimo prevence a práce s drogově závislými, klub nabízí pomoc při problémech se začleněním do společnosti, se šikanou či kriminalitou. Vrak bar též nabízí službu streetwork pro mladé lidi ve věku 14 až 19 let.

2.4.3 Drogová poradna Dixi

Dalším místem v Jihlavě je Drogová poradna Dixi. Tato poradna je určená osobám, které jsou ohroženy všemi typy závislosti. Pomáhá zejména mladým lidem trpícím poruchami příjmu potravy, mládeži experimentujícími s nelegálními drogami, ale i s alkoholem a cigaretami, jejich rodičům a příbuzným. Činnost centra je rozšířena i pomocí osobám s nadváhou, změnou životního stylu apod. Konzultace jsou poskytovány individuálně, lze však domluvit kolektivní besedy, hlavně pro žáky škol.

2.4.4 Psychiatrická léčebna v Jihlavě

Zde je umístěno detoxikační oddělení pro muže i ženy. Přijímáni jsou lidé od 16 let pouze samostatně, partnerské páry nikoliv. Léčba trvá 12 týdnů, 13 týden se pacient pouští domů. Návštěvy rodinných příslušníků jsou zde

povoleny, kouřit se smí pouze pod dohledem ve vyhrazené místnosti. Při nástupu není požadováno doporučení, avšak je výhodou.

3 Metodologie

Původním záměrem mé bakalářské práce bylo ukázat pohled drogově závislých uživatelů v Jihlavě na společnost. Tento pohled měl být ukázán na příkladu 5 případových studií. Bohužel již provádění případových studií provázely problémy týkající se informátorů (časové možnosti informátorů, věčné odkládání předem domluvených schůzek, neochota či strach ze sdělování svých osobních prožitků a problémů) a nebylo jisté, zda se na těchto případových studiích dá ukázat pohled na společnost a zda je možno na předem stanovené výzkumné otázky najít odpovědi. Proto jsem se rozhodla zmapovat současnou drogovou situaci v Jihlavě.

Pro mou práci bylo důležité načtení odborné literatury z teorie, jak vůbec napsat odborný text, a samozřejmě z oblasti drogové problematiky. Z literatury jsem vycházela hlavně pro napsání teoretické části své práce. Stěžejními autory byli hlavně Kalina, Miovský, Zábranský a Nešpor.

Co se týče statistik, čerpáno bylo hlavně z výzkumů Evropské školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD) a Národní studie o užívání drog (NASUD). Nezbytné byly materiály poskytnuté Krajskou hygienickou stanicí v Jihlavě. Informace mi též poskytly výroční zprávy Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti.

Studiu teoretických pramenů je dlouhodobou záležitostí, toto téma mě zajímá již od střední školy. Na výše zmíněné autory jsem se zaměřila v období od září roku 2009. Spolupráce s Krajskou hygienickou stanicí a dalšími organizacemi probíhala též v tomto období. Co se týče praktického výzkumu, probíhal též dlouhodobě. Základní podklady a orientaci v problematice jsem získala díky svým klíčovým respondentům, které znám již řadu let. Intenzivně výzkum probíhal od ledna roku 2010, kdy jsem shromažďovala nasbírané informace jak od respondentů, tak i od dalších organizací, které jsem navštívila.

Klíčovými respondenty pro mou práci byla především Aneta V. (22 let), Aneta K. (20 let) a Jaroslav T. (24 let). Všichni tři bydlí v Jihlavě a známe se již od dětství.

Bohužel během svých pubertálních let začali experimentovat s drogami. Nejdříve pouze s marihuanou a následně přešli na pervitin. Aneta V. je již z drogové závislosti vyléčena a je „čistá“. Aneta K. se rozhodla na léčení nenastoupit a řešit svůj problém závislosti odstěhováním za hranice České republiky. Jaroslav T. je stále závislým a bohužel o nastoupení na detoxikační oddělení a následně na léčení stále odmítá. Jeho závislost trvá již tři roky.

Velké poděkování a chvála patří jihlavské Krajské hygienické stanici, kde mi poskytli veškeré informace. Informace se týkaly především statistik a dalších různých informačních brožur, týkající se drogové problematiky Jihlavska. Spolupracovala jsem také s neziskovou organizací, Centrum pro prevenci, nízkoprahovým klubem Vrak Bar, především s jeho vedoucí Simonou Havlovou. Ačkoliv je Vrakbar nízkoprahovým klubem, který se přímo na problematiku drog nezaměřuje, slečna Havlová se o situaci v Jihlavě hodně zajímá a mohla mi též sdělit důležité informace. Informace jsem též získávala z Centra „U Větrníku“, což je drogové centrum sloužící přímo pro Jihlavu. Toto centrum jsem několikrát navštívila a stala se mimo jiné svědkem, jak probíhá výměna injekčních stříkaček.

Pro zjištění, kde se drogově závislí v Jihlavě setkávají, byla použita metoda nezúčastněného pozorování. Do hudebního klubu mě s sebou vzala má informátorka. Jednalo se o uzavřenou taneční párty a díky ní jsem mohla pozorovat, co se v klubu všechno děje. Jak již bylo uvedeno, mohla jsem zde pozorovat užívání marihuany a zejména pervitinu. V klubu se nacházelo přibližně 30 lidí a díky mé informátorce si mě v klubu nikdo nevšímal. Většina z nich užívala pervitin nitrožilní aplikací. Překvapilo mě, že většina použila stejnou injekční stříkačku. Než si dali svou dávku, byla většina nedočkavá až agresivní. Po začátku účinkování drogy se opět všichni stali „kamarády“. Všichni byli velice komunikativní a já díky tomu získala představu, jak to mezi drogově závislými chodí a získala tak základy pro svůj výzkum.

O tom, co se děje v nonstopu „U Kozla“ jsem neměla ani ponětí, dokud mě má informátorka Aneta V. nevysvětlila a nepodělila se se mnou o své prožité zážitky tam. Bylo to pro ni první místo, kde se s pervitinem setkala.

Nezúčastněné pozorování bylo podpořeno polostrukturovanými rozhovory jak s přímo s uživateli drog, především pervitinu, tak hlavně s mými informátory, kteří mi pomáhali získat celkový pohled na drogovou situaci v Jihlavě.

Mezi požitě metody můžeme zařadit i metodu sněhové koule. Moji klíčoví respondenti mě dále seznamovali s dalšími drogově závislými uživateli. Díky Simoně Havlové jsem získala kontakty na další organizace, s kterými jsem spolupracovala.

Navštívila jsem samozřejmě i místa, kde drogově závislým pomáhají. Zde byla použita metoda rozhovorů. S pracovníky zařízení jsem hovořila zejména na téma, jaké možnosti daná organizace drogově závislým uživatelům nabízí či jaký je způsob jejich pomoci.

Po jasném vymezení výzkumných otázek jsem se v průběhu mé práce nesešla s téměř žádnými problémy. Bála jsem se, že se mnou dotazovaní nebudou chtít mluvit a poskytnout mi základní informace, ale byli všichni velice vstřícní a komunikativní a řekli mi vše, co jsem potřebovala vědět. Díky svým informátorům jsem se dozvěděla spoustu věcí, dostala se na místa, kam bych se sama nedostala a zjistila spoustu věcí, které se v Jihlavě dějí, o kterých jsem neměla ani potuchy.

Co mě ale bohužel zklamalo, byl přístup jihlavských policistů. Potřebovala jsem zjistit kriminální činy v Jihlavě ve spojitosti s drogami za posledních pět let. V kontaktu jsem byla s Národní protidrogovou centrálou v Praze, kde mají bohužel jen celorepublikové statistiky a obecně situaci v krajích. Odkázali mě na jihlavské policisty, s nimiž bohužel ke komunikaci vůbec nedošlo. O komunikaci s nimi jsem se pokoušela několikrát, telefonicky, osobně, ale vždy mě odkázali na komunikaci výhradně přes e-mail, na který jsem již nedostala odpověď.

Závěr

Cílem mé práce bylo především najít odpovědi na položené výzkumné otázky a to jaké nelegální drogy jsou v Jihlavě nejužívanější. Zda „nejoblíbenější“ drogou města je marihuana, či droga jiná. Zjistit počty uživatelů jednotlivých nelegálních drog. Další výzkumnou otázkou k potvrzení či vyvrácení bylo, zda počet uživatelů nelegálních drog v Jihlavě klesá, stagnuje či se zvyšuje a zda se potvrdí, že Jihlava se stává „perníkovým“ městem. Poslední výzkumná otázka se týkala míst, kde se drogově závislí setkávají, zda se místa mění nebo zda existují ve městě drogové „základny“ či ne.

Podle prováděného výzkumu jsou nejužívanějšími nelegálními drogami v Jihlavě jednoznačně pervitin a marihuana. Další drogy, které mají v Jihlavě zastoupení, jsou heroin a různá rozpustidla jako např. toluen.

Podle zjištěných statistik je „nejoblíbenější“ drogou Jihlavy pervitin. Je nutné si však uvědomit, že statistiky se týkají tzv. problémových uživatelů drog, kteří vyhledali pomoc v některém kontaktním centru nebo léčebném zařízení. Dle informací získaných z nezúčastněného pozorování a rozhovorů, je však „nejoblíbenější“ nelegální drogou marihuana. Jelikož vědecké výzkumy dokazují, že marihuana není návyková a slabé abstinенční příznaky se vyskytují u malého procenta uživatelů, většina uživatelů nevyhledává pomoc v léčebných zařízeních, a proto je ve statistikách objevit nemůžeme. Marihuana se objevovala jak ve výše popsaných místech, kde se drogově závislí setkávají, ale i prakticky v celém městě. Věkový průměr uživatelů marihuany rapidně klesá.

Zjistit reálné počty uživatelů jednotlivých nelegálních drog není dost dobře možné. Můžeme se opět orientovat podle statistik tzv. problémových uživatelů drog. V roce 2008 bylo v Jihlavě evidováno 106 mužů a 38 žen, z toho nově evidovaných oproti roku 2007 bylo 63. V tomto roce Jihlavu v počtu drogově závislých překonal pouze Třebíč s 201 drogově závislými dohromady. Nejvíce žadatelů o léčbu se objevilo v Psychiatrické léčebně v Jihlavě a to 83 a následně v K – centru U Větrníku – 61 žadatelů. Nejvyšší zastoupení ve škále nelegálních drog měl pervitin – 90 uživatelů, následně marihuana – 21 uživatelů, heroin – 5 uživatelů a toluen – 2 uživatelé.

Co se týče roku 2009, bylo v Jihlavě evidováno 268 tzv. problémových uživatelů drog, 190 mužů a 78 žen. Nově evidovaných oproti roku 2008 přibylo 102. Jihlava se též dostala na první místo v počtu drogově závislých v rámci měst kraje Vysočina. Třebíč je jediným městem kraje Vysočina, kde se počet drogově závislých snížil, avšak pouze o 4 uživatele. Nejvíce žádostí o léčbu se opět objevilo v Psychiatrické léčebně a následně v K – centru U Větrníku. Nejvyšší zastoupení ve škále nelegálních drog měl opět pervitin – 160 uživatelů, marihuana – 41 uživatelů, heroin – 21 uživatelů, subutex – 2 uživatelé.

Z těchto čísel jasně vidíme, že počet uživatelů nelegálních drog v Jihlavě roste. Nejvíce u pervitinu a marihuany, ale v Jihlavě se začínají objevovat drogy, jako heroin či kokain, kde počty uživatelů těchto drog rostou též. Můžeme též potvrdit výzkumnou otázku, že Jihlava se stává „perníkovým“ městem. Toto tvrzení je podloženo jak statistikami či delikty uživatelů spojených s pervitinem (varny pervitinu atd.) Pervitin je ve městě Jihlava velice dobře k sehnání.

Poslední výzkumná otázka se týká míst, kde se drogově závislí setkávají. Místa setkávání – Heulos, Keťásek, Helenín a následně bary jako především Nonstop bar „ U Kozla“, dřív znám jako „Kebab“, hospoda v jihlavské části Březinky – country klub Káčko nebo herna „ U Brány“ se nemění a patří stále k drogovým základnám. Posun můžeme vidět pouze v country klubu Káčko, který převzal nový majitel, a problémy s pervitinem již nejsou hlášeny.

Co říci závěrem? Z výzkumu vyplývá, že počet uživatelů drog v Jihlavě roste. Zásadním problémem města v drogové problematice se stal pervitin, kdy počet uživatelů této drogy se zvyšuje nejvíce. Jihlava je „perníkovým„ městem, kde je nutně problém v brzké době začít řešit, ať už zvýšenou pozorností policie při vyšetřování záležitostí s drogami či zlepšenou komunikací mezi policií a obyvatelstvem města. Výzkum je dokladem toho, že drogy stále patří do okruhu problémů, které volají po řešení a je zapotřebí je řešit.

Použité zdroje:

Použitá literatura tištěná:

SHAPIRO, Harry. *Obrazový průvodce drogy*. Praha : Svojtka & Co., 2005. 360 s. ISBN 80-7352-295-0

KALINA, Kamil, et al. *Drogy a drogové závislosti 1*. 1. vydání. Praha: Úřad vlády České republiky, 2003. 319 s. ISBN 80-86734-05-6.

ZIMMEROVÁ, Lynn; MORGAN, John. *Marihuana: mýty a fakta. 1, vydání*. Praha: Nakladatelství a vydavatelství Volvox Globator, 2003. 242 s. ISBN 80-7207-463-6.

PRESL, Jiří. *Drogy, poznej svého nepřítele*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství MEDEA KULTUR, s. r. o., 2004. 31 s.

MIOVSKÝ, Michal, et al. *Konopí a konopné drogy*. 1. vydání. Praha: Grada Publishing, a.s., 2008. 544 s. ISBN 978-80.247-0865-2.

NEŠPOR Karel. *Návykové chování a závislost*. Třetí aktualizované vydání. Praha: Portál 2007; 176 s.

NEŠPOR, Karel., Csémy, L.: *Bažení (craving)*. Společný rys mnoha závislostí a jeho zvládání. FIT IN a Sportpropag, 1999, s. 76.

NEŠPOR, K. *Kouření, pití, drogy*. Praha: Portál, 1994. 125 s. ISBN 80-7178-023-5

ELIADE, M. *Schamanism : An Archaic Technique of Ecstasy*. New York: Pantheon, 1964

ABEL, EL: *Marihuana: The first twelvw Thousand Years*. New York, London: Plenum Press, 1980

ZÁBRANSKÝ, T. *Drogová epidemiologie*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2003. 95 s. ISBN 80-244-0709-4

Příspěvky v internetové podobě:

CSÉMY, PhDr. Ladislav, et al. *Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách*. In CSÉMY, PhDr. Ladislav, et al. *Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách* [online]. [s.l.] : [s.n.], 2004 [cit. 2010-04-01]. Dostupné z WWW: http://www.espad.org/plugins/literature/Admin/Uploads/espad_web.pdf

CSÉMY, PhDr. Ladislav. *Wwww.drogy-info.cz* [online]. 2007 [cit. 2010-04-01]. Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD) - Výsledky průzkumu v ČR v r. 2007. Dostupné z WWW: http://www.drogy-info.cz/index.php/publikace/vyzkumne_zpravy/evropska_skolni_studie_o_alkoholu_a_jinych_drogach_espada_2007

Internetové stránky:

www.drogy-info.cz

<http://www.vrakbar.ic.cz/>

<http://www.plj.cz/>

<http://www.charitajihlava.cz/>

Seznam tabulek

Tabulka 1: Počet problémových uživatelů v jednotlivých městech	30
Tabulka 2: Rozdělení problémových uživatelů podle věku	30
Tabulka 3: Zkušenosti obyvatel kraje Vysočina s cigaretami, alkoholem a drogami (v %)	31
Tabulka 4: Zkušenosti s cigaretami, alkoholem a drogami u mladistvých do 15 ti let (v %).....	31
Tabulka 5: Opakované užívání drog v kraji Vysočina (v %).....	31